

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 06.08.2014 Avdeling: Sentraladministrasjonen
Arkiv: :FE-112 Enhet: Sentralstaben
Arkivsaksnr.: Saksbehandler: Ketil Helgevold
14/1051 Stilling: Rådmann
Journalpostløpenr.: Telefon: 51 46 80 13
14/21689 E-post: ketil.helgevold@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
096/14	Formannskapet	24.09.2014
065/14	Kommunestyret	29.09.2014

Politisk tilslutning til at Kommunesektorens organisasjon (KS) medvirker i lokale og regionale prosesser i en fremtidig kommunereform

Sammendrag:

Det fremkommer av Prop. 95S (2013-2014) Kommuneproposisjonen 2015 at alle landets kommuner høsten 2014 vil inviteres til å delta i prosesser med sikte på å vurdere, og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner.

Regjeringen vil gi Fylkesmennene ansvaret for å igangsette disse prosessene. I tillegg er det også et ønske om at de regionale prosessene gjennomføres i et samarbeid mellom fylkesmannen og KS regionalt. På denne bakgrunn har KS mottatt en invitasjon fra Kommunal- og moderniseringsministeren 03.07.14 om et samarbeid om den videre prosessen med en kommunereform.

For å involvere kommunene og forankre spørsmålet om deltakelse i prosessen ber Kommunesektorens organisasjon (KS) Eigersund kommune om en politisk tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet som skal startes opp.

Det tas i denne sak ikke stilling til annet enn KS sin rolle i den videre prosessen med en kommunereform. Spørsmål om innbyggernes beste, oppgavefordeling, hvilke enheter som evt skal slås sammen eller andre forhold knyttet direkte til innholdsaspektet i reformen tas det i denne saken ikke stilling til.

Rådmannen er av den oppfatning at det er viktig og riktig at KS har en aktiv og sentral rolle i prosessen videre. Denne rollen er i hovedsak todelt:

- Koordinerende
- Faglig tilretteleggende

På denne bakgrunn kan KS både virke som en lytte- og talepost for kommunene med tanke på den prosessuelle tilnærmingen til en fremtidig kommunereform. Det vil for Eigersund kommunes del være hensiktsmessig og strategisk riktig at KS går inn i denne rollen.

Informasjon og kommunikasjon vil kunne gå via allerede etablerte kanaler som KS har. Dette kan både være i fylkesstyret, fylkesmøtet, høstkonferansen og gjennom skriftlige oppdateringer. I tillegg vil KS bidra til at kommunenes interesser vil bli brakt til torgs og at prosessen gjennomføres i tråd med kommunenes ønsker.

Det er viktig å understreke at kommunene, og i vårt tilfelle Eigersund kommune, selv må eie og styre prosessene, men hvor KS bidrar med bistand.

Saksgang

Formannskapet innstiller til kommunestyret

Rådmannens forslag til vedtak 06.08.2014:

Formannskapet innstiller til Kommunestyret:

Eigersund kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

24.09.2014 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS-096/14 Vedtak:

Formannskapet innstiller til Kommunestyret:

Eigersund kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

Enstemmig vedtatt.

29.09.2014 Kommunestyret

Møtebehandling:

Votering:

Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt.

KS-065/14 Vedtak:

Eigersund kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Saken er ikke behandlet tidligere

Andre opplysninger / fakta i saken:

Bakgrunn

Det fremkommer av Prop. 95S (2013-2014) Kommuneproposisjonen 2015 at alle landets kommuner høsten 2014 vil inviteres til å delta i prosesser med sikte på å vurdere, og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Fylkesmennene vil få ansvaret fra regjeringen for å igangsette disse prosessene. Regjeringen sier i proposisjonen at det er ønskelig at de regionale prosessene gjennomføres i et samarbeid mellom fylkesmannen og KS regionalt. KS har mottatt en invitasjon fra Kommunal- og moderniseringsministeren 03.07.14 om et samarbeid om den videre prosessen med en kommunereform.

KS ønsker en særskilt medlemsforankring av det videre prosessarbeidet og har bedt om at dette behandles politisk i landets kommuner og fylkeskommuner.

KS prinsipielle syn på kommunereform

KS landsting i februar 2012 vedtok i en uttalelse at kommunegrenser kan endres ved gode lokale prosesser, at oppgavene må være avgjørende for kommunestrukturen og at kommunene selv må ha styrende innvirkning på prosessen.

KS landsstyre diskuterte regjeringens forslag til en kommunereform og invitasjonen til KS i sitt møte 28. mai i år, og fattet følgende enstemmige vedtak:

«Landsstyret er positiv til at KS sentralt og regionalt tilrettelegger for og gir prosessveiledning i lokale prosesser og at dette gjøres i samarbeid med fylkesmannsembetene, i et likeverdig samarbeid. Det forutsettes at det er en gjensidig forståelse i dette samarbeidet for at kommunene selv styrer framdriften i prosessene, og definerer sine behov for veiledning og prosessstøtte»

Landsstyret anbefalte samtidig at fylkesstyrene ba kommunene gjennom lokale politiske vedtak å gi fylkesstyrene mandat til å gå inn i et slikt samarbeid om tilrettelegging av lokale prosesser. Dette vil tydeliggjøre at mens fylkesmennenes rolle i samarbeidet er definert av staten, er KS' rolle definert av kommunene.

KS sitt fylkesstyre i Rogaland har vedtatt å følge opp Landsstyrets vedtak, og ber kommunene/fylkeskommunen i Rogaland om et slikt mandat, for å sikre en best mulig medlemsforankring av det arbeidet som skal gjøres fra høsten av.

Regjeringens forslag og Stortingets behandling

Ifølge kommuneproposisjonen vil den organiserte prosessen starte i august 2014, og vil i hovedsak vare frem til kommunene fatter vedtak innen sommeren 2016.

Våren 2015 legges det frem en stortingsmelding. Denne skal komme med forslag til hvordan kommunene skal kunne bli mer robuste – og hvilke nye oppgaver som skal legges til kommunene/fylkeskommunene.

Det vil bli fremmet en samlet proposisjon om ny kommunestruktur for Stortinget våren 2017. De særskilte økonomiske virkemidlene i reformen vil gjelde for kommuner som det er fattet nasjonale

vedtak for i løpet av reformperioden dvs innen 01.01.18. Iverksetting av sammenslåingene vil være senest 01.01.20.

Stortingets flertall sluttet seg til regjeringens forslag til både fremdriftsplan og økonomiske virkemidler. De varslede initiativ vil derfor bli igangsatt fra regjeringens side. Gjennom et forslag fremmet under stortingsdebatten 18. juni har også et flertall i Stortinget presisert at «*Stortinget stadfester at gjennomgangen av oppgåvene til kommunane må inkludere oppgåvene som skal ligge til eit folkevald regionnivå/mellomnivå/færre fylkeskommunar*».

Det er ikke etablert noe bredt flertall i Stortinget for den konkrete fremdriftsplanen og økonomiske virkemidler.

Et bredt flertall i Stortinget har imidlertid uttrykt støtte til igangsettingen av de lokale prosessene:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er derfor positive til at alle landets kommuner høsten 2014 inviteres til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Flertallet forventer at kommunene på en god måte fra starten av en slik prosess involverer innbyggere, organisasjoner og ansatte på en god måte. Slik involvering øker sannsynligheten for en best mulig prosess for lokalsamfunnet.»

Premisser for KS medvirkning

KS har forutsatt at endringer i kommunestrukturen må bygge på lokale prosesser. KS skal ikke være pådriver for dette.

KS ønsker på medlemmenes premisser å legge til rette for lokale prosesser sammen med fylkesmennene, men det er medlemmene selv som bestemmer hvem de vil ta initiativ til samtaler med. KS ønsker ikke å ta stilling til dette, hverken regionalt eller nasjonalt.

KS mener det vil være naturlig å bruke de etablerte KS arenaene - fylkestyrene, fylkesmøtet, høstkonferansen osv. I en tidlig fase kan også andre arenaer som kommunene benytter brukes, f.eks regionråd, regionsamlinger. Egne temadager kan brukes. Kommunene selv må eie og styre prosessene, med bistand fra KS og fylkesmannen.

KS vil ivareta rollen som medlems- og interesseorganisasjon med fokus på rammevilkår, styrking av lokaldemokratiet, formidling av faktagrunnlag og tilrettelegging av arenaer for utvikling, kunnskapsdeling og erfaringsutveksling.

KS mener det er naturlig å se de kommunale og fylkeskommunale/regionale oppgaveporteføljene i sammenheng, og vil på nasjonalt nivå særlig arbeide videre med hvilke oppgaver som ut fra hensyn til nærhet til innbyggere, politisk folkevalgt forankring og effektiv oppgaveløsning kan flyttes til et av disse to nivåene, under forutsetning av fullfinansiering av nye oppgaver.

Saksbehandlers vurderinger:

Rådmannen mener det både er fornuftig og hensiktsmessig at KS har en aktiv rolle i den kommende kommunereformprosessen. KS kjenner kommunene godt og kan virke både som lyttepost og rådgiver for kommunene. I tillegg vil KS kunne ta et godt grep om prosessen og fremheve kommunens interesser i det videre arbeidet. Det forutsettes i dette at KS prioriterer oppgaven og at

det settes av tilstrekkelig med ressurser til at KS kan virke som en koordinerende og slagkraftig part gjennom rollen som faglig tilrettelegger i den videre prosessen.

Rådmannen vil på bakgrunn av dette anbefale at det gis politisk tilslutning til at KS får det mandatet som de ber om.

Universell utforming:

Ikke aktuelt

Økonomiske konsekvenser:

Det er ingen direkte økonomiske konsekvenser av et vedtak i denne saken.

Alternative løsninger:

Eigersund kommune gir ikke sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Ingen

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I 14.05.2014	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Kommuneproposisjonen 2015
2	I 14.05.2014	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Høring om lovframlegg om statlige godkjenning av kommunale låneopptak
3	I 16.05.2014	Kommunenes sentralforbund	Ny prognosemodell på basis av kommuneøkonomiproposisjonen og revidert nasjonalbudsjett
4	I 05.08.2014	Kommunenes sentralforbund	Anmodning om mandat for KS Rogalands arbeid med kommunereform
7	I 27.08.2014	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Invitasjon til å delta i reformprosessen - kommunereformen 2014

Parter i saken:

Kommunesektorens organisasjon (KS)